

imoni natural

ARBRES EN BÉTERA

J. Vicent Clavel Llistó

El terme de Bétera va ser majoritàriament de secà fins la meitat del segle xx, però, de forma progressiva, ha anat transformant-se en regadiu i, per tant, va canviant el conreu.

Com deia Cavanilles: “amb un terme de dos llegües de diàmetre, sols té 136 fanecades d’horta i la resta és de secà”.

Fins als anys 1950 les partides de l’Horta i Bofilla han sigut de regadiu per excel·lència; allí s’hi han plantat hortalisses, per al consum familiar especialment, amb l’especial rellevància de “les faves de Bétera”; en aquestes partides, les parcel·les de cultiu són menudes.

Tant Cavanilles, al 1795, com Madoz, al 1846, fan la seua crítica en veure que a Bétera la gent es dedica a trenar l’espart com a forma de subsistència. Cavanilles diu que: “la gran part dels elements d’aquest poble s’ocupen en fer cordell, no hi ha cap dubte que l’espart és un recurs d’utilitat coneguda i certa, però molt inferior a la que en donaria l’agricultura si es treballaren els espais incultes”; Madoz afegeix que “hi ha, aproximadament, una tercera part del terreny inculte i de muntanya que produeix molt

bon espart, l’elaboració del qual distrau a molts veïns apartant-los de l’agricultura i ocasionant-ne un important perjudici per a l’economia del poble”.

Per tant l’agricultura de Bétera estava basada en el cultiu de vinyes, garroferes i poc més. Bàsicament era una agricultura de secà. Pel que ens conta la gent major, també era prou important el treball en l’espart, i en menys importància, l’aprofitament de les fulles de morera per als cucs de la seda. Possiblement per aquest motiu, ha quedat el costum de fer-li a aquests arbres unes podes tan severes, perquè d’aquesta manera les fulles eren carneses i grans, però ara no hi ha cap raó per a seguir fent el mateix.

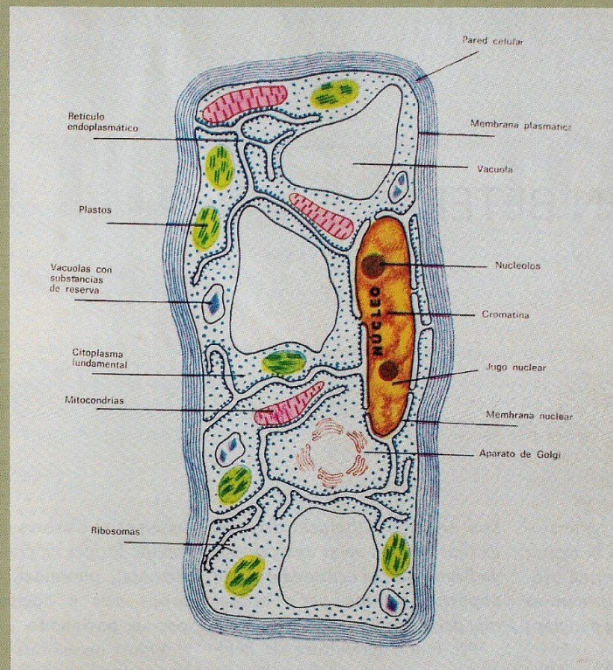
Respecte als arbres urbans (els localitzats en avingudes, parcs, jardins i carrers), el més important seria deixar-nos aconsellar per paisatgistes o botànics que ens puguem recomanar l’espècie d’arbre o planta més adequada per a cada lloc, perquè d’altra manera, es pot caure en l’error del fet que siga el planterista o productor qui aconselle el que “hi ha que posar”, ja que no sempre seria l’adequat. Hem de tindre en compte que hi

ha espècies d’arbres que tenen diferents formes de creixement (horitzontal, piramidal, cònic, etc.), arrels més o menys agressives per als paviments, i també amb diferents necessitats de reg. Si es tenen en compte totes aquestes qüestions, segurament hi haurien menys problemes i menys queixes del veïnat, i els arbres no caldria quasi podar los. Açò suposaria que a llarg plau, encara que pot ser un poc més car a l’hora de fer la compra, seria un estalvi per a les arquitectures municipals. I el més important, tindríem arbres en molt bones condicions físiques i, per tant, conservant les seues formes naturals.

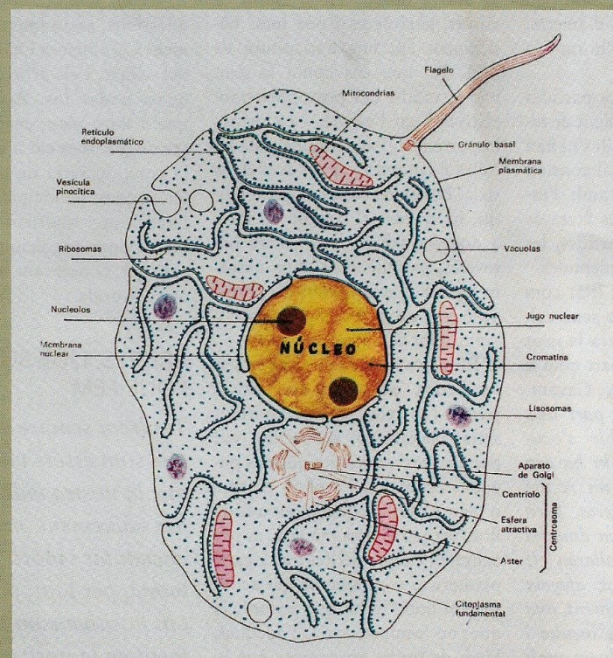
ARBRES, QUÈ SOM I QUÈ FEM

Tindrem sempre en compte que som éssers vius, així que la nostra vida passa per naixement, maduresa, ancianitat i mort. L’ésser humà, per tant, pot influir tan positiva com negativament en la nostra salut.

Tindrem sempre en comte que som essers vius

Esquema de l'estructura d'una cèl·lula vegetal (Biologia cot, V. Dualde, Ed. Ecir)

Esquema de l'estructura d'una cèl·lula animal (Biologia cot, V. Dualde, Ed. Ecir)

- La superfície ocupada per les nostres arrels és semblant a la projecció de la copa, açò és així. Però segons la qualitat del sòl pot variar a més, ja que un sòl de qualitat mitja-baixa pot ser de dos a tres voltes més que la copa. La major part de la cabellera radicular està situada prop de la superfície, i per tant, tot el que afecte aquesta part del sòl influeix o pot afectar-nos. La compactació per les peïjades, la impermeabilitat, les obres (rases, murs, asfalts, etc.), modifiquen les condicions del medi prop de la superfície i poden provocar-nos la mort de les nostres arrels.
- En el referent a la part aèria, els arbres solem tindre poca necessitat de podes, és millor deixar-nos créixer, tenim els propis sistemes d'autoprotecció. Una mala poda pot ser molt dolenta, de manera que no cal podar simplement per podar, cosa que per costum massa a sovint, o perquè "en aquesta època toca". Altra cosa són els arbres fruitals, ací sí que té sentit i sí que hi ha una raó, produir bons fruits, que per això ens plantaren. Cal dir que som com màquines de producció, i a més, mentre produïm, tenim una funció mediambiental. Podar-nos a tots com si fórem fruitals és un error que afecta els principis fonamentals de la nostra funció. Si s'ha de podar per motius concrets, sempre que fóra possible, l'ideal deixar-nos en la nostra forma natural de creixement. Gran quantitat de fongs, bacteris, insectes i altres éssers vius depenen de nosaltres per obtenir aliment. Igualment,

molts d'ells són necessaris per al nostre desenvolupament, i per contra, altres ens poden produir danys que arribarien a produir-nos la mort. És per això que és convenient fer-nos

el seguiment de la nostra evolució.

- L'aportació d'una capa superficial de matèria orgànica compostada sobre la superfície que ocupen les arrels, millora en gran part les característiques físiques i nutricionals del sòl, fongs, bacteris, etc. A més, afavoreixen la *micorrizació* (simbiosi entre microorganismes i arrels) creant unes condicions òptimes i naturals per al nostre creixement. Abans de realitzar qualsevol intervenció sobre algun de nosaltres, els arbres, sempre s'hauria de comptar amb la garantia, professionalitat i experiència de qui va a fer o dirigir el treball.

Hauríeu de tindre en compte que vos estem ajudant en el medi ambient absorbint el diòxid de carboni i generant oxigen (alguns congèneres més grans poden generar com per a 15 persones), vos canviem la pesada calor d'estiu per ombra ajudant així en gran mesura al problemàtic calfament del planeta, som refugi de molts animallets, i altres vos donem fruits (estos sí que solen estar ben cuidats). Amb les nostres arrels i baix un llit de fulles, ajudem al sòl a que lentament pugui absorbir l'aigua de pluja, mantenint així els aqüífers subterranis, els quals són molt importants per al medi ambient i que són qui alimentaran a rierols, i posteriorment a rius.

El resum és que som vida i donem vida.
Cuideu-nos per favor!